

Ο Ν Ο Υ Μ Α Σ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ -
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ένας λαός θρηνεί ένα
δούλο πώς δε φοβάται την
εχθρότητα—ΥΓΧΑΡΗΣ.

Κάθε γλώσσα έχει τους φυ-
σικούς της κανόνες.

ΒΗΛΑΡΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Ζ'.

ΑΘΗΝΑ, ΚΥΡΙΑΚΗ 19 ΤΟΥ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1909

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΣΗΜΩΝ ΑΡΙΘ. 2

ΑΡΙΘΜΟΣ 353

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΩΤΗΣ. Φυλλάδες του Γερο-
δύμου (συνέχεια).
ΔΗΜ. ΒΟΥΤΥΡΑΣ. Ο κύριος Βολβής.
ΜΗΤΣΗΣ ΚΑΛΑΜΑΣ. Από την «Κοιλιά».
ΛΙΓΕΙΑ. Παραμύθια λούλουδα.
ΚΑΠ. ΑΛΕΞΑΝΤΡΟΣ. Πού μισούσε, παιδάκι μου;
(συνέχεια).
ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ. Τα παιδιά μου.
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ—Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜ-
ΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΦΥΛΛΑΔΕΣ

ΤΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ*)

Γ'

ΠΡΩΤΗ ΔΑΧΤΑΡΑ

Είπαμε πώς είτανε χειμώνας, και χειμώνας βα-
ρύς. Εύπνησα την αυγή και τουρτούριζα. Έτσι θα-
τρεμε κ' η Λενιώ, είπα στο νού μου. Σφύριζε ο βο-
ριάς στα παράθυρα. Είταν ακόμα σκοτάδι, μα η καν-
τήλα μισόφεγγε μπροστά στα κοίσιμα. Ακούγον-
τας θύροδο κάτω, σηκώθηκα και κατέβηκα. Τό γέρο
ζητούσα να μου την αποσώση την τρομερή την ιστο-
ρία, μα είτανε φευγάτος ο γέρος. Άλλον τρόπο δέν
είχε παρά να καταφέρω τη μάνα να μου το δη-
γηθή το κλέψιμο της Λενιώ. Και τάν έστρωσε η Άν-
νούλα το τραπέζι, και καθίσαμε, την παρακάλεσα τη
μακαρίτισσα να μου τή ξηγήσει.

—Α μου το τάξης πώς δε θα φοβήθης πάλι, σου
τά λέω, μου κάνει. Ήρθαν τίς προάλλες μιά βαρ-
κιά ζειμπένια από πέρα σ' ένα τούρκικο γάμο. Χο-
ρεύανε μιά βραδιά γύρω στο μαχαλά. Πήγαν έλοι να
τους δούν, πήγε και έ Καλαφάτης με την κόρη του.
Τό είδαν οι ζειμπένια το κορίτσι, και βελθήκανε να
το κλέψουν και να το πάρουνε στην Άνατολή. Τέ-
λειωσε ο γάμος, έφυγαν τή ζειμπένια, έμειναν πίσω
δυό τρείς τους και μιά μέρα, καθώς πήγαινε η Λενιώ
στο Σκολεϊό, την πιάνουνε σ' ένα παράμερο σοκάκι,
την παίρνουν και φεύγουνε. Δέκα μέρες δέν ακού-
στηκε η Λενιώ. Τήν έκλαιγαν οι δικοί της, την τρα-
γουδοῦσε ο κόσμος. Τάλλα τέκοντες από το γέρο
Βασίλη. Τρώγε τώρα τίς τηγανήτες σου.

Πού έμως τηγανήτες, πού τους έδλεπα τους Τούρ-
κους να βάζουν τη Λενιώ στο σακκούλι τους και να
φεύγουν!

Ξημέρωσε ως τόσο, και τοιμάστηκε η μάνα μου

*) Η άρχή του στο 352 φύλλο.

να πάη να δή και κείνη την Καλαφάταινα. Τοῦ κά-
κου την παρακάλεσα να με πάρη κ' έμένα. Μ' έ-
φησε κλαμμένα κι άπαρηγόρητο, πού δέν μπορού-
σα να τή δω τη Λενιώ.

ΣΗΜ. Έδω δηγεται κι άλλος ο Γεροδύμος, πού
δέν φαίνονται και πολύ σπουδαία, ώστε τάφινουμε.

—Θαζρώ πώς πιότερο θές να έξης τη μικρή
παρά το Σκολεϊό, μου λέει: η μακαρίτισσα, σάν είδε
πώς ήθελα και καλά νάρχισω Σκολεϊό. Περίμενα
πρώτα να γυρίση ο χρόνος. Μα ές είναι κι άπ' αύριο.
Νά ε φύλακός σου.

Κι άνοίγει σερτάρι, και βγάξει μαύρο τσίχνο φύ-
λακα με χρυσά γράμματα κολλημένα άπάνω. Τόν
πήρα το φύλακα, και κοιμήθηκα μαζί του εκείνη τη
νύχτα.

Δ'

ΣΚΟΛΕΙΟ

Κι από τώρα άρχινάει το Βασανιστήριο πού μιά
και για πάντα στρεβλώνει: κάθε ρωμιόπουλο, η κό-
λαση πού στεγνώνει: και ζαρώνει το νοῦ του άσπου
γίνεται μούμια, μούμια πού βγαίνει κατόπι στον κόσμο
φασκιωμένη με τον πάπυρο του Δασκαλισμού, και στο-
λισμένη με τα κουδούνια κορακίστικης γλώσσας, πού
πρί να πατήση μέσα στο Σκολεϊό δέν την ήξερε, πού
τέλεια ποτές δέν τη μαθαίνει, επειδή κανένας δέν έ-
ρει πούθε άρχινάει και πού τελειώνει αυτή η γλώσ-
σα. Άγκαλά κι άν μπορούσε να τη μάθη, δε θα τοῦ
χρησίμευε και πολύ, άφού τίποτις δικό του δέν έχει
να πή και να γράψη, δε διδάχτηκε να συλλογιέται
άπατός του, μόνο πηγαίνει κατά τα γραμμένα τα βι-
βλία.

Κ' έτσι βγαίνει το παλικάρι στον κόσμο, κι από
την πολλή την «παιδεία» σκοντάβει στο παραμικρό
πετραδάκι πού βρεθή άπάνω στο δρόμο του. Δέ νοι-
ώθει καλά πού πατά, —τη γεωλογία την ξέρει μο-
ναχά από το λεξικό πώς υπάρχει. Δέν πολυαξίζει το
ψωμί πού τρώει, —τη γεωργία την έχει για πρόστυχη
τέχνη. Μιά σφυρίχτρα δέν είναι άξιος να φουήξη. Μιά
κοΐκισυδάγια δέν ξέρει να ζουγερπήση. Μιά γροθιά
δέν μπορεί να δώση. Ένα πράμα έμαθε μοναχά, πώς
«Άρχή Σοφίας φόδος Κυρίου». Δηλαδή ξέρει πώς
έδω ύποναιείται το «έσσι!». Αὐτό ξέρει, κι αυτό άχι
πάντα.

Άς τάφισουμε άμωρ αυτά τα λυπητερά για την
ώρα, κι ές γυρίσουμε πάλι στην ιστορία μας.

Είτανε Δεκέθρης μήνας, τα κρούσταλλα κρε-
μιούνταν από τίς στέγες των σπιτιών σά χταπόδια,
έ βοριάς ξύριζε και σπανούς, την άναπνοή σου την
έδλεπες μιά πήχη μακριά μπροστά σου, οι πουλη-

τάδες φωνάζανε στους δρόμους κι από το συνηθι-
σμένους τους πιδ μεγαλόφωνα, έως να ζεσταθούν, κ'
εγώ έδβαινα μαζί με την Άννοῦλα και με το φύλακα
στη μασκάλη να πάω Σκολεϊό. Συμμάζεμδ δέν
είχα από την πολλή τη χηρά.

Γυρίσαμε μερικούς δρόμους, περάσαμε κοντά από
τα Τούρκικα, είδαμε το σοκάκι πού κλέφανε τη Λε-
νιώ, ανεβήκαμε τον άνήφορο, μπήκαμε σε μιά κόκ-
κινη πόρτα, και βρεθήκαμε στην αυλή του Σκολεϊού.

ΣΗΜ. Έδω δηγεται τα πρώτα του μαθήματα
και παθήματα ο Γεροδύμος, πού τον μακομεταχειρί-
στηκε ο δάσκαλος, κ' έφυγε. Τα ίδια περίπου και στο
πέμπο κεφάλαιο Δέν είναι μεγάλη ανάγκη να ξανα-
γραφούν αυτές οι σελίδες, και τίς άφίνουμε.

Ε

ΚΑΡΑ ΚΟΛ, ΧΑΖΙΡ ΟΛΙ

Ός τόσο δέν άργήσανε ναρθούν τα Χριστού-
γέννη. Τα φορέματα πού μου τοίμαζε τώρα και δυό
βδομάδες η άδερφή μου είτανε βαλμένα κοντά στο
προσκέφαλό μου, να τα βρώ την αυγή σά με ξυ-
πνήσουνε να με πάρουνε στην έκκλησιά. Σηκωθή-
καμε τρείς ώρες πρί να ξημερώση. Το «κόλι» ακόμα
φώναζε από το κάστρο, και τήγρια λόγια του αντι-
λαλούσανε στον άέρα: «Καρά Κόλ, Χαζίρ όλ!» Μούγ-
κριζε το κόλι: σά θεριό πού ξυπνάει τη νύχτα για
να τρομάξη τον κόσμο μουγκρητό κι από τοῦ λιον-
ταριού τρομερότερο.

Μά έχι, δέν είναι το Κόλι θεριό. Είναι άνα-
στημένος Προφήτης πού βγαίνει από το μνημούρι
του, κι ανεβαίνει στην Τάμπια, και φωνάζει πώς έδω,
έδω είναι η Κόλαση η αληθινή, κι έχι στον κάτω
τον κόσμο. «Καρά Κόλ, Χαζίρ όλ!». Μήν τους χα-
ρίζετε τίποτις αυτούς τους σκληρωμένους άμαρτω-
λους, λέει η άγρια η φωνή του Προφήτη. Τους πρέ-
πουνε μεγάλα και φοβερά βάσανα. Στον άλλο τον
κόσμο τόσο πίσσα δε βράζει. Έκει βασανίζονται οι
ψυχές για μικρά κρίματα. Έδω είναι πού πλερώ-
νουνται οι μεγάλες οι άμαρτίες. Στα χέρια σας, ώ
πιστοι, είναι δοσμένη η φοβερή η άγγαρεία, να τους
τυραννήτε τους κολασμένους. Μήν κοιμάστε, κι ές
είναι και νύχτα. Όπου κρυφτενάζουν οι κολασμέ-
νοι, έσείς, «Χαζίρ όλ!».

Αὐτά κι άλλα τέτοια μου είπε το Κόλι πολ-
λές φορές. Τώρα άκουγα μονάχα το μουγκρητό, κι
ανατριχιάζα. Η μάνα μου μ' έντυνε, κ' εγώ άκουγα
τήγριεμένο το Κόλι.

Άξαφνα, —Ντάγκ! Ντυπάει και το σήμαντρο!
Άνάσανε η ψυχή μου! Νά πού ζούσε και κάποιος
άλλος στον κόσμο έξω από το Κόλι! Ο γέρος ο

Παπᾶ Νικόδημος, ποῦ μᾶς προσκαλοῦσε νὰ πᾶμε νὰ προσκυνήσουμε τὸ Χριστὸ ποῦ γεννιέται.

Πήραμε τὸ φανάρι, καὶ βγήκαμε. Στὸν οὐρανὸ λαμπρὴ ξαστεριά· κάτω στὴ γῆς, σκοτάδι βαθύ. Περνοῦσαμε τοὺς στενοὺς δρόμους ἀμίλητοι σὰ φαντάσματα. Ἐντρομα ἀπὸ τὸ κρύο, καὶ ἀπὸ τὴν κρυάδα τῆς νύχτας ἐκείνης. Ὁ χειμῶνας συντρόφευε μὲ τὸ Κόλι, νὰ μὲ τρομάξουν. Ἀκουγα τὸ μουγκρητὸ καὶ περπατοῦσα βιαστικά καὶ μὲ ψεύτικο θάρρος. Καὶ μόνο παρηγοριόμουν κ' ἡσύχαζα σὰν ἐπερταν τοῦ φαναριοῦ οἱ ἀχτίδες σὲ κανέναν τοῖχο, σὲ καμιὰ πόρτα ποῦ γνῶρίζα. Μοῦ φαίνότανε σὰν κάποιος φίλος ποῦ μούλεγε, —Κοντά σου εἶμαι, καὶ μὴν τρομάζης.

Ἀκόμα λίγο καὶ φτάσαμε. Ἀνεβήκαμε τὸ νάρθηκα, μπήκαμε μέσα. Εἴμαστε ἀπὸ τοὺς πρώτους.

Z

ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ὁ Παπᾶ Νικόδημος γύριζε ἀκόμα δὴ κ' ἐκεῖ κ' ἔδινε προσταγές τοῦ Καντηλανάφη. Δὲν ἀνεβήκαμε στὸ γυναικίτη. Σταθίκαμε στὴ γωνιά τῶν γριῶν. Σιγὰ σιγὰ μαζεύτηκε καὶ ὁ ἄλλος ὁ κόσμος. Ἦρθε καὶ ὁ δάσκαλος, κ' ἐπίασε τὸ στασίδι τοῦ δεξιοῦ τοῦ ψάλτη. Κι ὁ δεξιὸς ὁ ψάλτης, ποῦ ἐψάλλε μοναχὸς τοῦ τις Κεριακῆς, πῆγε τώρα ἀπὸ τᾶριστερά. Κι ἄρχισε ὁ ἀξημέρωτος ὁ «ἐρθρος». Τὰ τροπάρια περνοῦσαν ἀπὸ τὸ δεξιὸ παγκάρι· σὲ ἄριστερό, καὶ σὰν τέλειωναν, τὰ ξανάρχίζαν πάλι, νὰ μαζεῦτῃ ὅλος ὁ κόσμος. Καλὰ τᾶψελαν, καὶ χαιρούσαν νὰ τᾶκούσ. Τὸ τί ὅμως ἔλεγαν, αὐτὸ δὲν εἶτανε κανενὸς δουλειά.

Ἐνα πρᾶμα νοιώθαμε τότες, καὶ αὐτὸ εἶταν ἡ μουσική, ὁ θησαυρὸς μας αὐτὸς ὁ καταφρονημένος, ἴσως ἐπειδὴ δὲν εἶναι φερμένος ἀπ' ἔξω, μήτε ξεχωσμένος ἀπὸ τὴ γῆ, μόνο ζῇ καὶ βασιλεύει μὲ χίλια τραγούδια καὶ ψαλμοὺς. Ἄν εἶναι τὰ «ἰδιόμελα» κατεδασμένα ἀπὸ χρόνους παλιούς, δὲν πᾶει νὰ πῇ πῶς εἶναι καὶ πεθαμμένα. Κοιτάζε ὅμως γνώση. Τὴ νεκρὴ τὴ γλώσσα, πολεμοῦμε νὰ τὴ ζωτανέψουμε, καὶ τὴ ζωντανή, τὴ μευσική, νὰ τὴν πνίξουμε μὲς στὴ φράγκικη! Γιὰ νὰ πολιτισθοῦμε, ὅλα μας πρέπει νὰλλάξουν. Ἡ Μευσική μας πρέπει νὰρθῇ ἀπὸ τὴν Εὐρώπη, κ' ἡ γλώσσα μας ἀπὸ τὴν Ἀρχαίότητα. Σιγὰ σιγὰ θὰ μᾶς φέρουν καὶ τὶς χαρές μας ἀπὸ τὸν Παράδεισο, καὶ καὶ τοὺς πόνους μας

ἀπὸ τὴν Κέλαση, καὶ σὰ δὲν ἔχουμε πᾶ τίποτις δικό μας, θὰ ψάλλουμε στὸν πλάγιό τοῦ τετάρτου, —τὸ μόνον ἦχο ποῦ ξέρουμε στὴν Εὐρώπη, —«Εὐοὶ Εὐάν» μὲ τοὺς ἀγγέλους, καὶ «Ἰὼ, Ἰὼ» μὲ τοὺς δαιμόνους. Καὶ τότες θὰ δοξαστοῦμε, καὶ θὰ δῇ ἡ «Ἐσπερία» τὸ μεγάλο ἔθνος γενήκαμε, καὶ θὰ μᾶς δώσῃ τὴν Πόλη.

Ὡς τόσο ἄρχισε νὰ γλυκοχαράζῃ ὁ οὐρανός, ἄρχισε νὰ λάμπῃ κ' ἡ «Βασιλεία τοῦ Θεοῦ» στὸν κόσμος, καὶ στάθηκε καὶ τῆνε βιόγησε ὁ πᾶτερ Νικόδημος στὴ μέση τῆς Ἐκκλησιᾶς. Ἐφευγε ὁ «ἐρθρος» ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, ἔφευγε καὶ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν. Στὸν οὐρανὸ ἔδινε ὁ ἥλιος, στὴν Ἐκκλησίαν ὁ Χριστός. Καρὰ καὶ φῶς ἔξω, παρηγοριά κ' ἐλπίδα μέσα στὶς ἀπλοϊκὲς ἐκεῖνες τὶς καρδιὲς ποῦ εἶχαν ἀκόμα σταλαματιά πίστη καὶ βλέπανε στὸ νοῦ τους τὴ φάντη μὲ τὸ Οὐράνιο τὸ Βρέφος στὴν ἀγκαλιά τῆς Χαριτωμένης τοῦ μάννας.

Καὶ καθὼς κοιτάζα τὴ λειτουργία, καὶ ἀκουγα τοὺς ψαλτάδες καὶ τὰ παιδιὰ ποῦ τραβοῦσαν τὸν ἴσιο (στραβὰ οἱ πωύτεροι), οὐδ' ἡ μάννα μου καὶ μοῦ λέει σὲ αὐτή.

—Νὰ ἡ Λενιώ, ποῦ δὲν μπόρεσε νὰ τῆνε δῇς στὸ Σκολεϊό. Ἐρχονται κατὰ τὸ δικό μας τὸ μέρος. Κοντά μας στέκονται σήμερα.

Ἐρχοῦ ἀμέσως τὶς ψαλμοὺς, καὶ γυρίζω νὰ δῶ τὴ Λενιώ.

Ἐνα κοριτσάκι καὶ ἀψηλότερο ἀπὸ μένα, ξανθούτσικο, χαμηλόδλεπο, γελαζομένο, νόστιμα ντυμένο, καὶ μ' ἄσπρο μαντιλάκι στὸ χέρι. Ἡ μάννα τῆς, μαγουλιωμένη καὶ μαυροφόρα, ἀκολουθοῦσε. Ἦρθαν καὶ στάθηκαν πλάγι μας. Ἄ ζωντανέυε τῆς Παναγιάς ἡ εἰκόνα, κ' ἔρχονταν ἔτσι νὰ σταθῇ κοντά μου, δὲ θὰ μὲ γλυκοτρώμαζε πωύτερο. Τί νὰ εἶταν τὸ μυστήριον ποῦ κρυφοχύθηκε καὶ μοῦ τὴν ἔκαμε βλαστάρη τρυφερό τὴν καρδιά μου! Ἀγάπη δὲν μποροῦσε νὰ εἶναι, πρέπει νὰ εἶταν ὁ ἀνθὸς τῆς ἀγάπης, μωσκοβότανο φυτρωμένο στὸ μίσος τοῦ ἄγριου τοῦ Τούρκου. Εἶχα ἡρωῖδα μπροστά μου, μὴ ψυχὴ ποῦ τὴ διάλεξε ὁ Θεὸς νὰ τὴν ἀγιάσῃ ἀπὸ δέκα χρόνων, καὶ νὰ τὴ γλυτώσῃ μὲ παράξενο θᾶμα. Καὶ πῶς νὰ μὴν τὴ λατρεύω, ποῦ ἔδλεπα πῶς ἔλα εἶταν ἀλήθεια, ὅλα. Καὶ τῆς Ἀννούλας τὸ τραγούδι, καὶ τὰ λόγια τοῦ Γέρο Βασίλη, καὶ τῆς μάννας οἱ ἱστορίες. Δὲν εἶταν ἡ Λενιώ ἀπὸ καίνας τὶς ἀθώργητες τὶς Νεράιδες ἢ τὶς Βασιλοπούλες ποῦ μᾶς μαγεύ-

συνε στοῦ χειμῶνα τὰ παραμύθια. Τᾶβλεπα ἐλοζώντανα τὰ γαλανά τῆς τὰ μάτια, τὸ λαμπερὸ μέτωπό τῆς, τὰ ξανθουλὰ τῆς μαλλιά.

Δὲν ἄργησε ἡ ἀπόλυση. Δὲν τὸ πίστευα πῶς μοίραζε τ' ἀντίδωρο ὁ πᾶτερ Νικόδημος, καὶ πῶς γύριζε ὁ κόσμος στὰ σπίτια του. Ἄλλη εἶταν ἡ γειτονιά τῆς. Πήρα τότες τὸ δρόμο μας μὲ βαρειά καὶ μὲ λυπημένη καρδιά.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ „ΚΟΙΛΑΔΑ“

ΤΟΥ ΑΛΕΚΟΥ ΜΑΡΠΟΥΤΖΟΓΛΟΥ

1

Χάθηκε ὁ ἥλιος κ' ἡ βουή, δὲ λάμπει τὸ δρεπάνι. Κι' ἀράδ' ἀράδα κοιτουνται τὰ ψωμωμένα στάχια. Οἱ νιοὶ τραβοῦνε τ' ἄλογα κ' οἱ γέροι καβαλλᾶνε. Κ' οἱ νιὲς πᾶνε χορεύοντας καὶ τραγουδώντας σειῶνται.

Καὶ λὲν γιὰ τὰ χειρόβολα καὶ γιὰ τὶς θημωνιές τους. Κοι μὰ φουδάτη λυγερὴ τραγοῦδι τῆς ἀγάπης.

Κι' ὅλες τὸ μαῦρο τὸ ψωμί μ' ἀχορτασιὰ δαγκώνω νῦν. Πὸν κάνει τὰ γερά κορμιά, τὰ μεστωμένα στήθια.

2

Ἀκόμ' ἀνατριχιάζουν λίγα νερά μέσα στὴν κοιλάδα κάτω ἀπὸ δυὸ-τρία δέντρα: τὸ κορμί τους θαμποφαίνεται μέσα τρεμάμενο.

Ἐρχεται καὶ συλλογιόμην τὸ βραδινὸ τὸ φῶς ποῦ γλιστράει ἐπάνω στὰ νερά καὶ σβήνεται.

3

Στριγγὰ τὴ τούρπα τραγουδοῦν στὰ ἐρείπια οἱ κουκουβάγιες.

Κι' ἀριοδιαβαίνουν ὄν-τιρα σιγὰ οἱ Πυγολαμπίδες.

Σὰν καρδιοχτύπια τῆς σιγῆς κ' οἱ γρύλλοι ἀεγὰ ξεσπᾶνε:

Μὲς στὸ σκοτάδι τῆς καρδιᾶς φέγγε μου, ἐοὺ καὶ μέ μου!

4

Ἀνεβαίνω ἐπάνω στὸ βουνὸ καὶ κοιτάζω κάτω τὴ θερσιμένη κοιλάδα.

Ο ΚΥΡ ΒΟΛΒΗΣ

Εἶταν ἓνα παγωμένο πρωί. Τὰ βουνὰ ἦσαν κάτασπρα ἀπ' τὸ χιόνι καὶ τὰ νερά εἶχαν παγώσει. Ἄλλ' ὁ κύρ Βολβῆς αὐτὴ τὴν ἡμέρα εἶχε σηκωθεί εὐθυμὸς, περισσότερο ἀπ' ἄλλοτε, καὶ μ' ἐπιθυμία ν' ἀστευθεῖ, νὰ γελάσει. Ἐλεγε μὲ τὸ νοῦ του ἓνα τραγούδι ἀποκριάτικο, σὲ ὅλο τὸ γύρο ποῦ ἔκανε, καὶ πατοῦσε μ' εὐχαρίστητη παιδική σ' ἐπλωμένα νερά, ποῦ ἦσαν παγωμένα, δὴ καὶ κεῖ, μέσα στὸν κήπο, γιὰ νὰ δει ἂν τὸν βαστοῦσαν.

Κοντὰ στὸν ὀρνιθῶνα ἀπάντησε τὸ Σούφρα νὰ βγάξῃ νερό ἀπ' τὸ πηγάδι, ρίχνοντας αὐτὸ σὲ δυὸ κουβάδες, ποῦ εἶχε κοντά, καὶ ὅπου ἄμχ τοὺς γέμιζε, τοὺς πῆγαινε, τρικλίζοντας λίγο, καὶ τοὺς ἀδειάζε σ' ἓνα μεγάλο πιθάρι, ποῦ εἶταν πέρα σὲ μιὰ μεριά γεμάτη σχοινιά καὶ ροῦχα ἀπλωμένα.

Κεῖνῃ τῇ στιγμή ὁ γέρο Σούφρας εἶχε βγάλει τὸν κουβά κ' ἔρριχνε τὸ νερό μέσα στὸν ἄλλον ἀπὸ ψηλά.

Οἱ ὀρνιθὲς ἦταν σκορπισμένες καὶ πάνω στὸν ὀρνιθῶνα ἓνας μεγάλος πολύχρωμος πετεινὸς φώναζε ἀγριεμένος.

— Σκασμός! τοῦ ἔκανε ὁ κύρ Βολβῆς. Τί διάλο ἔπαθε;

Ὁ Σούφρας ἄφισε τὸν κουβά πάνω στὸ πηγάδι.

— Ἐγὼ τὸν κυνήγησα! εἶπε βάζοντας τὸ χέρι του στὴ μέση. Εἶναι μιὰ ὀρνιθα ποῦ κρᾶζει τώρα καὶ κάμποσο καιρὸ σὰν πετεινός...

— Σὰν πετεινός!.. Ποιὰ ὀρνιθα;

— Νὰ, ἐκεῖνη!.. Αὐτὴ ποῦ στέκεται κάτω ἀπ' τὸ στύλο, ἡ ἀσπριδερή!.. Καὶ ὁ πετεινός μου ρίχτηκε.

— Ἄλλο τοῦτο!.. Καὶ εἶναι πολὺς καιρὸς εἶπες;

— Ναι... Κάμποσος!.. Εἶναι γρουσουζιά, κύρ Βολβῆ!

— Τὸ ξέρω... Μὰ τί λὲς νὰ κάνουμε;

— Μαχαίρι! ἀπάντησε ὁ Σούφρας κάνοντας καὶ μιὰ κίνηση.

— Ναι, ναι. Μαχαίρι! νὰ φάει τὸ κεφάλι τῆς!..

— Ὁ θὲς δώσω νὰ καταλάβει πῶς πρέπει νὰ φωνάζει!

Καὶ ὁ Σούφρας πῆρε τὸν κουβά, τὸν ἔβαλε στὸ στόμιον τοῦ πηγαδιοῦ ποῦ ἔχασκε, ἔπειτα γυρίζοντας μιὰ δυὸ φορές τὸ μαγκάνι, τὸ ἄφησε εἰσέθερο. Τὸ μαγκάνι ἄρχισε νὰ γυρίζει συρίζοντας γρήγορα-γρήγορα μὲ ὀρμή. Ἀκούστηκε ὁ κουβάς νὰ φτάνει κάτω καὶ νὰ χτυπᾷ στὸ νερό.

— Ποῦ εἶναι ὁ Σαλᾶς; ρώτησε ὁ κύρ Βολβῆς, ἀφοῦ εἶδε τὴν ἐργασία τοῦ Σούφρα καὶ τοῦ μαγκα-νιοῦ.

— Πῆγε γιὰ τὸ γιατρό. Δὲν ξέρω ἂν ἦρθε πίσω.

— Γιὰ τὸ γιατρό!

Ἐκανε νὰ γελάσῃ, ἀλλὰ κρατήθηκε. Μὲ βῆμα μικρὸ προχώρησε πάλι γιὰ τὸ σπίτι.

Κανείς δὲν εἶταν ἄρρωστος στὸ σπίτι του, τὸ ἔξερε καλά. Ἀλλὰ ἔξερε ἐπίσης καλὰ τί τὸν ἤθελε τὸ γιατρό ἡ γυναίκα του.

Καὶ γι' αὐτὸ τοῦ ἤλθε νὰ γελάσῃ. Ἡ ἐγγονὴ του ἡ Μέλιω, ὀρφανὴ ἀπὸ πατέρα καὶ μητέρα, εἶχε πάθει μιὰν ἀσθένεια, ποῦ πάσχουν κάποτε οἱ ἄνθρωποι ποῖος λίγο ποῖος πολὺ, ἄλλος μιὰ φορὰ καὶ ἄλλος συχνὰ πολὺ. Ἐπᾶσχε δηλαδὴ ἀπὸ ἔρωτα: Ἡ ἀσθένεια αὐτὴ θὰ γιατρευόταν μὲ τὴν παντρεῖα. Ἄν ὁ νέος εἶχε καὶ αὐτὸς κάτι, καὶ δὲν εἶταν παιδί.